

ROMÂNIA

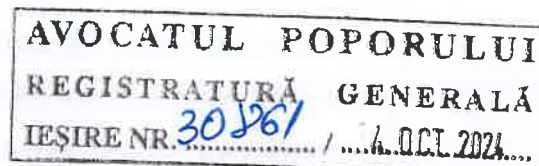
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel./fax: 0268 471.100 E-mail: avpbrasov@avp.ro

Doamnei Grecu Mihaela, director al Direcției Politici Beneficii Sociale
Ministerul Muncii și Solidarității Sociale

RECOMANDARE

Nr. 155 din 4. OCT. 2024

Prin petiția înregistrată la Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului cu nr. 15624 din 16 mai 2024, doamna , domiciliată în satul , str. , nr. , județul Brașov, ne-a sesizat în legătură cu o posibilă încălcare a prevederilor art. 47 și art. 31 din Constituția României, privind dreptul la un nivel de trai decent și dreptul la informație.

Astfel, petenta reclamă faptul că i-a fost respinsă cererea prin care a solicitat acordarea indemnizației pentru creșterea copilului, deși a îndeplinit condițiile prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor. În acest sens, doamna . precizează că depus documente din care reiese că a lucrat în România, realizând venituri din salarii, **pentru o perioadă mai mare de 12 luni anterioare datei nașterii copilului** , . Cu toate acestea, petenta reclamă faptul că nu beneficiază de indemnizația pentru creșterea copilului.

În vederea soluționării petiției, Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului s-a adresat Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Brașov, Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială, Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, iar în data de 24 septembrie 2024 a fost efectuată o anchetă la Direcția Politici Beneficii Sociale din cadrul Ministerului Muncii.

1. Prin adresa înregistrată cu nr. 19531 din 20 iunie 2024, **Agencia Județeană pentru Plăți și Inspectie Socială Brașov** (în continuare, AJPIS Brașov) ne comunică următoarele:

- din adeverința nr. 1233/23.04.2024, emisă de S.C. : S.R.L., rezultă faptul că, în România, petenta a obținut venituri din salarii în perioada iunie 2020-ianuarie 2021 (8 luni), iar în Austria, petenta a obținut venituri din salarii în perioada ianuarie 2021-iulie 2021 (7 luni).

Astfel, întrucât petenta a obținut venituri din salarii în perioada ianuarie 2021- iulie 2021 în Austria, doamnei : . îi sunt aplicabile prevederile legislației austriece.

2. Prin adresa înregistrată cu nr. 24074 din 1 august 2024, **Agencia Națională pentru Plăți și Inspectie Socială** apreciază că, în cazul doamnei : , se aplică prevederile legislației austriece, deși petenta domiciliază în România.

3. În data de 24 septembrie 2024, a fost efectuată o anchetă la **Ministerul Muncii și Solidarității Sociale**, iar din discuțiile purtate cu doamna : director al **Direcției Politici Beneficii Sociale**, precum și din adresa înregistrată cu nr. 29353 din 20 septembrie 2024, au reieșit următoarele:

- doamna : domiciliază în România, a realizat activitate profesională în România în perioada iunie 2020-ianuarie 2021 (8 luni) și apoi în Austria, cu venituri din salarii în perioada ianuarie – iulie 2021 (7 luni). **În perioada dinaintea datei nașterii copilului, respectiv august 2021-iunie 2022, nu a realizat venituri nici în România, nici în Austria, iar nașterea copilului a avut loc pe data de :**

Așadar:

- petenta a avut **ultima perioadă de activitate**, înainte de nașterea copilului, în Austria;
- petenta, la data solicitării dreptului de concediu și indemnizație pentru creșterea copilului în România, **nu se supunea legislației din România, în baza activității** (nu era salariată în România);

- petenta se supune legislației din România doar în baza **dreptului de reședință**, însă **reședința în România nu îi conferă dreptul de a beneficia de acest concediu și de indemnizația prevăzută de lege în România;**

Având în vedere cele expuse, prestațiile familiale trebuie acordate conform legislației statului membru în care persoana a avut **ultimul loc de activitate**.

Nici cumularea perioadelor de activitate nu este posibilă, întrucât doar persoanele care au realizat activitate profesională în România, pe perioada **dinaintea** nașterii copilului, pot beneficia de totalizarea perioadelor de activitate realizate în alt stat membru UE. Mai exact, pentru a

beneficia de totalizarea/cumularea perioadelor lucrate, petenta ar fi trebuit să se angajeze/să mai lucreze o lună în România, la întoarcerea din Austria.

Prin urmare, în cazul petentei, ultima legislație aplicabilă înaintea nașterii copilului este cea a Austriei, pe o perioadă de 7 luni, doamna nefiind supusă legislației din România în baza activității (8 luni), anterior datei nașterii copilului.

Doamna , director al Direcției Politici Beneficii Sociale, ne precizează că, în ceea ce privește sintagma "**ultimul loc de activitate**", chiar dacă art. 11 lit. a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială nu utilizează termenul "**ultimul**", este vorba de o **practică existentă la nivelul statelor membre**, în sensul că ultimul loc de activitate determină statul competent în acordarea drepturilor.

La precizarea reprezentanților Avocatului Poporului, de a se ține seama că petenta, la data nașterii copilului, nu mai era angajată, nu era salariată în niciunul dintre statele în care desfășurase anterior activitate salarială, nu avea un loc de muncă nici în România, nici în Austria, doamna director ne-a precizat că o persoană, care a realizat activități profesionale și în alte state membre ale UE, în ultimii 2 ani anteriori datei nașterii copilului, **poate beneficia de totalizarea acelor perioade de activitate în România doar dacă se supune legislației române anterior datei nașterii copilului**, adică a realizat activitate profesională în România înainte de nașterea copilului.

Așadar, dacă petenta s-ar fi angajat în România, măcar o lună de zile, după ce s-a întors din Austria, acesta ar fi putut beneficia de cumularea perioadelor și, în consecință ar fi avut dreptul la concediu și la indemnizația pentru creșterea copilului.

Constatăm că, în această speță sunt aplicabile atât prevederile legislației naționale în vigoare (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010), cât și cele ale Regulamentului nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială și ale Regulamentului nr. 987/2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului nr. 883/2004.

Potrivit prevederilor regulamentelor europene, **instituția care primește cererea de prestații familiale stabilește competența primară sau secundară în acordarea drepturilor, pe baza informațiilor privind locul de activitate al părinților și de reședință al membrilor de familie.**

Or, în situația noastră **putem presupune** că, în cazul petentei, s-a stabilit statul prioritar competent - Austria, dar cererea doamnei nu a urmat cursul prevăzut de art. 68 alin. (3) lit. a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004, dispoziții potrivit cărora: "**instituția respectivă înaintează fără întârziere cererea către instituția competentă din statul membru a cărui legislație se aplică**

cu prioritate, informează persoana în cauză și, fără a se aduce atingere dispozițiilor regulamentului de aplicare cu privire la acordarea provizorie de prestații, furnizează, dacă este necesar, un supliment reprezentând diferența, prevăzută la alineatul (2)".

În cazul doamnei [REDACTAT], AJPIS Brașov s-a limitat în a emite Decizia nr. 1660815288964 din 18.08.2022, prin care i se respinge acordarea dreptului la indemnizație creștere copil, **fără a înainta această cerere statului competent.**

Mai mult, petenta adresează o petiție AJPIS Brașov, prin care solicită explicații referitoare la respingerea cererii sale, la aplicarea prevederilor legale privind cumularea perioadelor de activitate, iar prin adresa înregistrată cu nr. 3366 din 30 aprilie 2024, autoritatea sesizată comunică petentei că **nu se încadrează în prevederile legale pentru a beneficia de indemnizație pentru creșterea minorei, având în vedere faptul că ultima perioadă a obținut venituri în Austria și nu în România.**

Nici de această dată, AJPIS Brașov nu face aplicarea prevederilor art. 68 alin. (3) lit. a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004, nu înaintează cererea statului austriac, ci lasă petenta în situația de a nu beneficia de drepturile cuvenite, doamna [REDACTAT] neavând nicio altă sursă de venit.

Conform art. 1 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004, Definiții, prin "instituție competentă" se înțelege: (i) instituția la care este afiliată persoana în cauză la data la care solicită prestația sau (ii) instituția de la care persoana în cauză are sau ar avea dreptul să primească prestații, în cazul în care aceasta sau unul sau mai mulți membri ai familiei sale ar fi rezidenți în statul membru în care este situată instituția".

Or, doamna [REDACTAT] **nu avea niciun loc de muncă la data nașterii copilului**, nici în România, nici în Austria, ci avea domiciliul în România, fără a avea o activitate salarială.

Munca petentei în Austria, dinaintea nașterii copilului, i-a restrâns dreptul de a beneficia de indemnizația de creștere a copilului până la vârsta de 2 ani, întrucât s-a întors la domiciliul său din România și nu s-a mai angajat ulterior. Doamna [REDACTAT] este dezavantajată după ce și-a exercitat libertatea de circulație plecând să lucreze în Austria, întrucât la întoarcerea în România nu a mai avut un loc de muncă, astfel că este în situația de nu avea dreptul la concediu și la indemnizație pentru creșterea copilului, fapt ce este susceptibil să constituie o restricție privind libera circulație a lucrătorilor, interzisă de articolul 45 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene.

Articolul 45 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene urmărește în special să evite ca un lucrător care, exercitându-și dreptul de liberă circulație, a ocupat posturi în mai mult

de un stat membru să fie tratat, fără o justificare obiectivă, mai defavorabil decât cel a cărui întreagă carieră s-a desfășurat într-un singur stat membru¹.

Regulamentul (CE) nr. 883/2004 stabilește norme comune pentru protejarea drepturilor de securitate socială în cazul deplasării în țări membre ale UE, nicidecum nu restricționează drepturi.

Mai mult, dreptul individual al fiecărui părinte lucrător la concediu pentru creșterea copilului pe motiv de naștere sau de adopție a unui copil trebuie interpretat în sensul că reflectă un drept social al Uniunii care prezintă o importanță deosebită, care, de altfel, a fost înscris la articolul 33 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Rezultă, așadar, că acest drept nu poate fi interpretat în mod restrictiv².

Din coroborarea prevederilor articolului 68 alineatul (3) cu articolul 81 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004, reiese că cererea de prestații familiale depusă în statul membru a cărui legislație nu este aplicabilă cu prioritate este de asemenea considerată o cerere de prestații familiale depusă, la aceeași dată, în statul membru a cărui legislație este aplicabilă cu prioritate.

Articolul 7 al Regulamentului nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, "Eliminarea clauzelor de rezidență", prevede: *Cu excepția cazului în care prezentul regulament prevede altfel, prestațiile în numerar care se plătesc în temeiul legislației unuia sau mai multor state membre sau al prezentului regulament nu pot face obiectul nici unei reduceri, modificări, suspendări, retrageri sau confiscări în temeiul faptului că beneficiarul sau membrii familiei acestuia sunt rezidenți într-un stat membru, altul decât cel în care este situată instituția responsabilă de furnizarea prestației".*

Astfel, deși dreptul petentei la concediu și indemnizație pentru creșterea copilului în România intră sub incidența normelor Uniunii Europene referitoare la libera circulație a lucrătorilor și a normelor privind coordonarea sistemelor de securitate socială, doamna este pusă în situația de a nu beneficia de drepturile cuvenite, deși a realizat venituri supuse impozitului în România și în Austria.

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

¹ a se vedea printre altele în acest sens Hotărârea din 7 martie 1991, Masgio, C-10/90, EU:C:1991:107, punctul 17, și Hotărârea din 21 ianuarie 2016, Comisia/Cipru, C-515/14, EU:C:2016:30, punctul 42

² a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 februarie 2014, Lyreco Belgium, C 588/12, EU:C:2014:99, punctul 36

RECOMANDARE

1. Directorul Direcției Politici Beneficii Sociale din cadrul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege, va dispune luarea măsurilor legale care se impun pentru reanalizarea cererii doamnei _____ prin prisma aplicării prevederilor articolului 68 alin. (3) lit. a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004, în sensul înaintării solicitării petentei de acordare a concediului și a indemnizației pentru creșterea copilului către statul membru competent.

2. Directorul Direcției Politici Beneficii Sociale din cadrul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale va informa Avocatul Poporului cu privire la însușirea recomandării și măsurile dispuse, în termen de 30 de zile de la comunicarea acesteia.

Avocatul Poporului,

București, 2 octombrie 2024

Instituția Avocatul Poporului, cu sediul precizat în antet vă prelucrează datele personale în baza reglementărilor legale aplicabile în domeniul specific de activitate. Scopul prelucrării este de îndeplinire a unei sarcini care servește unui interes public sau care rezultă din exercitarea autorității publice cu care este investit operatorul. În exercitarea atribuțiilor avute, prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituția Avocatul Poporului se circumscrie situației definite de art. 6 alin. 1) lit. e) din Regulamentul UE nr. 679 din 27 aprilie 2016, în limitele atribuțiilor și obligațiilor legale cu respectarea aplicării legislației privind protecția datelor personale. Datele personale sunt obținute din corespondența transmisă de dumneavoastră instituției noastre, fie în cadrul audiențelor sau al serviciului de dispecerat, precum și de la autorități publice sau din consultarea bazelor de date publice. Datele personale pot fi dezvăluite către alte autorități sau instituții publice ori către autorități cu care instituția Avocatul Poporului cooperează în vederea îndeplinirii atribuțiilor sale legale. În cazul în care nu doriți ca anumite date personale să fie dezvăluite, aveți posibilitatea de a vă exercita dreptul de opoziție, în condițiile prevăzute de art. 21 din RGPD. Datele dumneavoastră personale sunt stocate pe perioada necesară efectuării tuturor demersurilor întreprinse pentru susținerea activităților domeniilor de activitate/serviciilor/birourilor/birourilor teritoriale/centrelor zonale din cadrul Instituției Avocatul Poporului de relații publice, petiționare, formulare de puncte de vedere, organizare, derularea evenimentelor, soluționarea acțiunilor de către instanțele de judecată competente, îndeplinirea atribuțiilor legale de vizite, soluționare a petițiilor, înregistrarea și soluționarea notificărilor de încălcare a securității datelor cu caracter personal, precum și înregistrarea formularelor de declarare responsabil cu protecția datelor, după care vor fi arhivate potrivit legislației aplicabile. Persoanele ale căror date personale sunt prelucrate de către Instituția Avocatul Poporului pot să își exercite drepturile de acces la date, de rectificare, ștergere, restricționare, în conformitate cu dispozițiile art. 15-19 din RGPD, precum și dreptul de a depune o plângere la ANSPDCP pentru modul de soluționare a cererilor de exercitare a acestor drepturi, printr-o cerere trimisă prin poștă la sediul ANSPDCP sau la adresa anspdcp@dataprotection.ro. Mai multe informații privind prelucrarea datelor dvs. cu caracter personal puteți consulta pe site-ul www.avp.ro, secțiunea *Protecția datelor cu caracter personal*.

Vă mulțumim!